

Identification risks of the activity leasing companies

Anton Kovalenko

Economy of enterprises Department, Vadym Hetman Kyiv
National Economic University, UKRAINE, Kyiv,
Pobedi Avenue 54/1,
E-mail: ant_kovalenko@ukr.net

The quantity and scale of risks on financial markets constantly grows, increasing the importance of use risk-management for business. Financial and economic crisis of 2008 has won back a key role in notification that present functioning of the leasing companies may only use risk management systems. Risks of leasing business can be divided into two groups: credit and property. The first group of risks associated with the purchasing customers. The second group include risk factors as: the relevance and liquidity of the leased asset. However, for more detailed research appropriate to share the risks of leasing activity behind classification GARP. Thus, we propose to consider in detail the risks of the leasing companies for the classification of GARP and identify the sources of their occurrence. The introduction of leasing companies risk management systems is a necessary condition of modern development.

Ідентифікація ризиків діяльності лізингових компаній

Антон Коваленко

Кафедра економіки підприємств,
Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана, УКРАЇНА, Київ, Проспект Перемоги
54/1, E-mail: ant_kovalenko@ukr.net

Стаття присвячена огляду ризиків діяльності лізингових компаній. Проведено класифікацію за стандартами GARP. Визначено заходи щодо можливого зменшення наслідків настання ризиків.

Ключові слова – ризик, невизначеність, ризик менеджмент, лізинг, управління.

I. Вступ

Трансформаційні процеси сучасної української економіки ставлять перед менеджерами лізингових компаній велику кількість постійно оновлених задач, які пов'язані не тільки з поточною діяльністю, а й з прийняттям стратегічних рішень. Діяльність лізингових компаній більшою мірою спрямована на: врегулювання простроченої заборгованості, реалізації вилученого майна, зміну внутрішніх процесів діяльності, удосконаленню системи ризик менеджменту.

Кількість та масштабність ризиків на фінансових ринках постійно зростає, збільшуючи значимість використання ризик менеджменту для бізнесу. Практика управління ризиками поки що не отримала широкого розповсюдження в лізингових компаніях. Фінансово-економічна криза 2008 року відіграла ключову роль в усвідомленні того, що сучасне функціонування лізингових компаній можливе лише з використанням системи управління ризиками.

II. Основна частина

Процес прийняття рішень на всіх рівнях управління підприємства відбувається в умовах постійно існуючої невизначеності стану зовнішнього та внутрішнього середовища, яка визначає повну або часткову ймовірність отримання кінцевих результатів діяльності. Ризики лізингового бізнесу можливо розподілити на дві групи: кредитні й майнові. Перша група ризиків пов'язана з платоспроможністю клієнтів.

Актуальність та ліквідність предмету лізингу – фактори, які відносять до другої групи ризиків. Однак, для більш глибокого дослідження ризиків діяльності лізингових компаній пропонуємо використати класифікацію, розроблену аудиторською групою Coopers & Lybrand і викладену в Загальних принципах управління ризиками (Generally Accepted Risk Principles – GARP). GARP виділяє шість груп ризиків: ринкові, кредитні, ризики концентрації, ризики ліквідності, операційні ризики, ризики процесів. Втрати, завдані впливом цих ризиків, можуть бути дуже суттєвими для суб'єктів господарювання. При цьому найчастіше компанії не здійснюють інтегральне оцінювання, аналіз, моніторинг вказаних ризиків, що підтверджує чутливість до їх впливу.

Таким чином, пропонуємо детально розглянути ризики діяльності лізингових компаній за класифікацію GARP та визначити джерела їх настання (табл. 1).

Ідентифікація ризиків лізингової діяльності

Група ризиків	Фактор ризику	Загрози	Заходи щодо зниження ризиків
Ринкові ризики (market risks)	Зміна курсу іноземних валют.	Збільшення витрат за лізинговою угодою.	Консолідація валюти фінансування та вартості предмету лізингу.
	Збільшення вартості фінансування.	Збільшення фінансових витрат за лізинговою угодою.	Обмеження використання змінних відсоткових ставок в процесі фінансування лізингової угоди.
Кредитні ризики (credit risks)	Настання дефолту лізингоодержувача	Несплата лізингових платежів	Діагностування лізингоодержувача щодо його платоспроможності.
	Дострокове розірвання договору	Повернення предмету лізингу	Включення штрафних санкцій у разі дострокове розірвання договору.
	Невиконання умов лізингового договору з боку лізингоодержувача	Порушення графіку платежів	Врахування штрафних санкцій у разі несвоєчасної сплати лізингових платежів.
Ризики ліквідності (liquidity risks)	Зменшення ліквідності предмету лізингу	Неспроможність реалізувати предмет лізингу після закінчення лізингового договору	Врахування залишкової вартості та права викупу під час укладання лізингового договору.
Операційні ризики (operational risks)	Недостатня підтримка з боку лізингоодержувача щодо оформлення лізингової угоди.	Збільшення строків передачі предмету лізингової угоди, аж до його припинення.	Виділення відповідальної особи з боку вищого керівництва замовника, що контролює строки і якість оформлення лізингової угоди.
	Неузгодженість думки учасників по змістовних питаннях.	Складність прийняття остаточного рішення та підготовки документації.	Визначення регламентів взаємодії, прав, обов'язків і відповідальності учасників лізингової угоди й органів управління.
	Недооцінка складності реалізації лізингової угоди.	Зниження якості результату надання послуг лізингу при спробі укластися в заданий термін і бюджет.	Визначення необхідного рівня деталізації планування. Планування й використання резервів.
Ризики бізнес подій (business event risks)	Зміна законодавчої бази	Необхідність внесення змін у проект	Відстеження потенційних змін з метою своєчасного узгодження змін у проекті

III. Висновки

Наведена деталізація ризиків дозволяє констатувати про високу невизначеність діяльності лізингових компаній та безумовну необхідність застосування ризик менеджменту. Лише постійний моніторинг зовнішніх та внутрішніх драйверів невизначеності дозволяє чітко виявити можливі ризики та наслідки їх настання. Таким чином, лізингові компанії беззаперечно потребують впровадження систем управління

ризиками як фактору спроможності вести конкурентну боротьбу на сучасних ринках.

Література

- [1] Технологія лізингу: моногр. / Н.Рязанова та ін.; за ред. Г.Т.Сенькович. – К.: ЦНТ “Топак”, 2010. – 320 с.
- [2] Енциклопедія фінансового ризик-менеджмента / Под ред. А.А. Лобанова и А.В. Чугунова. – М.: Альпина Паблишер, 2003. - 786 с.